

Circular 2/2008, sobre els sistemes de control del personal autoritzat a accedir als establiments penitenciaris

El principi constitucional que orienta l'execució de les penes privatives de llibertat vers la reeducació i la reinserció social revesteix d'un caràcter determinat el nostre sistema penitenciari, caràcter que es manifesta, entre d'altres aspectes, amb l'obertura cap a l'exterior dels centres penitenciaris.

Aquesta interacció amb l'exterior comporta una sèrie de riscos que cal assumir, com ara, la possibilitat d'introducció d'objectes i substàncies prohibides a l'interior dels establiments penitenciaris.

Amb la finalitat d'atenuar en tot allò que sigui possible els efectes d'aquest risc, s'han dotat els centres d'un seguit de mesures de control organitzatives, tècniques i normatives.

Des dels serveis centrals s'ha vingut elaborant la normativa bàsica (circulars i instruccions) que homogeneïtza els criteris d'utilització dels sistemes de control emprats als centres. Als centres penitenciaris els equips directius han adequat les seves normes internes a la normativa bàsica per tal d'adaptar l'ús dels sistemes de control a les seves peculiaritats pròpies.

La utilització d'eines com els detectors de metalls han estat instruments que, des de fa temps, protegeixen els centres penitenciaris contra l'entrada d'objectes prohibits al seu interior. L'eficàcia d'aquests instruments ha estat complementada, més recentment, amb els escàners de raigs X per inspeccionar bosses i paquets.

Per tal d'aconseguir una major eficàcia a l'hora de detectar la introducció d'objectes i substàncies prohibides a l'interior dels establiments penitenciaris i amb la finalitat de protegir-ne la seguretat dels interns, dels treballadors dels serveis penitenciaris i dels establiments s'estableixen les normes següents:

Primera

Llevat de les visites institucionals de les autoritats, tothom aliè al personal del centre o a la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil que accedeixi a un establiment penitenciari amb la corresponent autorització, **s'haurà de sotmetre al control dels detectors de metalls (arcs o detectors manuals).**

Aquesta obligació afecta concretament:

1. Els interns que vinguin de l'exterior.
2. Les visites que rebin els interns.
3. Els advocats i procuradors en l'exercici de les seves funcions.
4. El personal col·laborador i el voluntariat.
5. Els treballadors d'empreses alienes que desenvolupin les seves tasques al centre penitenciari.

6. En general, a totes aquelles persones que, amb la corresponent autorització, tinguin accés al centre penitenciari.

Segona

Cap persona que accedeixi al centre pot introduir bosses, maletes, caixes, paquets i altres receptacles de pertinences, tret que sigui necessari en relació amb la naturalesa de la seva visita.

A tal efecte, s'habilitaran armaris a l'entrada del centre per dipositar aquests objectes.

El personal penitenciari que desenvolupi les seves funcions en l'establiment així com el personal d'aquesta Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil només podrà introduir els elements de l'equip personal, els elements necessaris per el desenvolupament de la seva activitat laboral així com els d'ús personal imprescindibles.

En els casos autoritzats per la direcció del centre i per motius justificats d'entrada de pertinences, **aquestes s'hauran d'escorcollar amb els mitjans electrònics (escàners) o mitjançant la inspecció directa adients.**

Tercera

Només restaran exclosos d'aquests tipus de control, i sempre que visitin els centres en l'exercici de llurs funcions:

1. Les forces de seguretat que siguin conductores de presos i detinguts
2. El síndic de Greuges i el Defensor del Poble, així com els membres de les seves oficines
3. Els magistrats, jutges i fiscals, així com els membres que els acompanyin en comissió
4. Qualsevol visita oficial que es dugui a terme acompanyada del director del centre o persona en qui delegui.
5. Els alts càrrecs, subdirectors, caps de servei i assimilats del Departament de Justícia en l'exercici de les funcions pròpies del seu càrrec

Aquestes persones acreditaran la seva condició mitjançant el corresponent document identificatiu

Quarta

Abans de sotmetre's als sistemes de control, s'indicarà als interessats que dipositin els objectes metàl·lics sobre un lloc destinat a l'efecte per tal d'evitar falses alarmes.

Cinquena

Si hom porta algun objecte considerat prohibit a l'interior, restarà dipositat a l'entrada durant la visita

L'article 51.1 del Reglament penitenciari considera objectes prohibits:

- aquells que puguin comportar un perill per a la seguretat, l'ordenada convivència o la salut
- les drogues tòxiques, estupefaents i substàncies psicotròpiques
- els que continguin alcohol
- els productes alimentaris peribles

- els prohibits expressament per les normes de règim interior de l'establiment

Pel que fa a aquesta última categoria, queda expressament prohibit, la introducció dels aparells destinats a la comunicació i els seus components, com ara, entre d'altres, ordinadors, agendas electròniques, gravadores, càmeres fotogràfiques o telefonia mòbil.

En el cas que l'ús d'aquests aparells estigui prohibit i sigui necessari utilitzar-los en l'interior de l'establiment en un moment puntual i per un motiu determinat, es requerirà l'autorització expressa del director del centre.

Els inspectors de la Secretaria de Serveis Penitenciaris, Rehabilitació i Justícia Juvenil, així com l'inspector de guàrdia i els membres del comitè de crisi, en l'exercici de les seves funcions podran accedir directament a l'interior del establiment portant telèfon mòbil, càmera fotogràfica, ordinador portàtil, o qualsevol dispositiu que sigui necessari pel desenvolupament de la seva tasca.

Sisena

En el cas que fos detectat algun objecte que sigui susceptible de posar en perill la seguretat interior de l'establiment, la persona encarregada del control d'accés el requisarà, identificarà i impedirà l'entrada del seu propietari, al qual demanarà que romanguí a la unitat, i avisarà el cap de serveis.

El cap de serveis comprovarà la situació, informarà a la direcció del centre penitenciar i actuarà segons les indicacions que rebí.

Setena

La persona encarregada del control d'accés impedirà l'accés a l'establiment de qualsevol persona que no compleixi amb aquestes normes, ho comunicarà al cap de serveis, el qual, una vegada informat de les circumstàncies, ho comunicarà al director o comandament d'incidències, el qual actuarà en conseqüència.

Disposició transitòria

Mentre que no s'adeqüin les dependències on s'han de fer aquests controls, la direcció del centre vetllarà per tal de complir amb el contingut d'aquesta Circular amb els elements dels quals disposi.

Disposició derogatòria

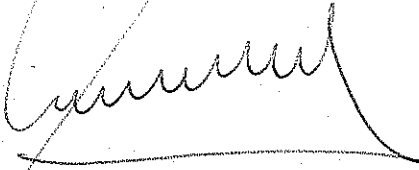
Aquesta Circular deixa sense efectes la Circular 4/2004 sobre els sistemes de control del personal autoritzat a accedir als establiments penitenciaris.

Disposició final.

Aquesta Circular entrarà en vigor el dia 25 de març de 2008. S'ha de llegir en la primera reunió del Consell de Direcció que tingui lloc després de rebre-la en el centre penitenciar, perquè se'n tingui constància i se'n prengui coneixement, i se n'ha de donar difusió en els termes establerts a l'article 13.2.d).2) del decret 329/2006, de 5 de setembre, pel qual s'aprova el reglament d'organització i funcionament dels serveis d'execució penal a Catalunya sense perjudici de l'obligació del personal al servei de l'administració

penitenciària de la Generalitat de Catalunya de guardar reserva total respecte d'aquest procediment per garantir-ne l'eficàcia en relació amb les finalitats que es pretenen.

El Secretari de Serveis Penitenciaris,
Rehabilitació i Justícia Juvenil

Albert Batlle i Bastardas
Barcelona, 14 de març de 2008